

Jämsän kaupungin kotouttamisohjelman päivittäminen vuosille 2022 - 2025

SoTe 16.12.2021 § 160
499/05.10.00/2021

Valmistelijat: Tulosaluejohtaja Heikki Oksanen, puh. 040 721 3718, johtava sosiaalityöntekijä Kaisa Ahonen, puh. 050 462 1187.

Kotoutumislain (Laki Kotoutumisen edistämisestä 30.12.2010/1386) mukaan kunnan tai useamman kunnan yhdessä on laadittava kunnan kotouttamisohjelma tukemaan kotoutumisen suunnittelua ja toimeenpanoa kunnassa. Kotouttamisohjelma hyväksytään kunnanvaltuustossa ja sitä tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Kunnan kotouttamisohjelma voidaan laatia monialaisena yhteistyönä, johon osallistuvat kunnan eri hallinnonalat, työ- ja elinkeinotoimisto, poliisi sekä kansalais- ja työmarkkinajärjestöt. Kotouttamisohjelma on syytä kytkeä kunnan strategiseen suunnitteluun ja talousarvion laadintaan. Lisäksi laissa säädetään pakolaisten ja kansainvälistä suojelua saaneiden henkilöiden kuntaan osoittamisesta ja kunnalle valtion varoista maksettavista korvauksista.

Kunnan kotouttamisohjelma voi sisältää muun muassa suunnitelman siitä, miten kunnan eri hallinnonalojen palvelut toteutetaan maahanmuuttajille soveltuvina sekä suunnitelman erityisistä kotoutumista edistävästä ja tukevista toimenpiteistä. Kotouttamisohjelma voi sisältää myös suunnitelman hyvien etnisten suhteiden edistämisestä.

Kunnan laatima kotouttamisohjelma ja sopimus ELY-keskuksen kanssa ovat edellytyksiä sille, että kunta voi saada korvauksia kiintiöpakolaisten ja oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden vastaanotosta. Kunnan kotouttamisohjelma otetaan huomioon kunnan talousarviota ja -suunnitelmaa laadittaessa (kuntalaki 65 §).

Kotoutumislain mukaan kotoutumista edistäviä toimenpiteitä ja palveluja järjestetään paikallistasolla osana kunnallisia peruspalveluja ja työ- ja elinkeinohallinnon palveluja sekä muina kotoutumista edistävinä toimenpiteinä (KotoL 6 §). Aluehallinnon tasolla ELY-keskuksilla on kotoutumislain ohjauksen ja toimeenpanon tuen vastuu, sekä oman toimialansa puitteissa aluehallintovirastolla. Valtioneuvoston tasolla työ- ja elinkeinoministeriöllä on vastuu kotouttamispolitiikan kehittämisestä ja ohjauksesta.

Kuntien ja ELY-keskuksen välisissä sopimuksissa todetaan, että sopimus on jatkuva, mutta kuntapaikkamäärä tarkistetaan vuosittain huomioon ottaen kuntien vastaanottoresurssit.

Valtio tukee ELY-keskuksen kanssa sopimuksen tehneitä kuntia taloudellisesti suojelua saaneiden vastaanotossa: kunnalle maksetaan

valtion varoista laskennallista korvausta 6 845 €/vuosi alle 7-vuotiaista ja 2 300 €/vuosi yli 7-vuotiaista henkilöistä.

Korvausaika on 4 vuotta kiintiössä tulleista henkilöistä ja 3 vuotta turvapaikkamenettelyn kautta tulleista henkilöistä. Lisäksi kunnalle korvataan todellisten kulujen mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannuksia, tulkkaus- ja käännöspalveluja sekä toimeentulotukikustannuksia. On mahdollista, että työ- ja elinkeinoministeriö maksaa edelleen vuonna 2022 erilliskorvausta uusille kunnille pakolaisten vastaanotosta (ns. bonusraha SYLVIA-hankkeen kautta).

Kotouttamisohjelma hyväksytään kunnanvaltuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Voimassa oleva kotouttamisohjelma on edellytys pakolaisten vastaanotosta saataville kuntakorvauksille. Jämsän kaupungin kotouttamisohjelma 2016 on hyväksytty Jämsän kaupunginvaltuustossa 6.6.2016 § 41. Kaupunginvaltuusto päätti 25.4.2016 § 28, että Jämsän kaupunki perustaa 25 kuntapaikkaa oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille.

Nykyisen kaupunginvaltuuston toimikausi on 1.8.2021 – 31.5.2025. Edellä mainituista syistä johtuen on perusteltua päivittää Jämsän kaupungin kotouttamisohjelma.

Kotouttamisohjelma laaditaan monialaisessa yhteistyössä. ELY-keskuksen, TE-toimiston ja muiden kunnan alueella toimivien viranomaisten on osallistuttava oman toimialansa osalta ohjelman laadintaan, toteutukseen ja seurantaan.

Jämsä, Keuruu ja Saarijärvi osallistuvat yhdessä kaksivuotiseen työllisyyden kuntakokeiluun, joka alkoi 1.3.2021 ja päättyy 30.6.2023. Kuntakokeilun avulla kuntien roolia työllisyyspalveluiden järjestäjänä vahvistetaan hallitusohjelman mukaisesti. Kokeilun aikana määrättyt valtion työ- ja elinkeinotoimistojen tehtävät siirtyvät kuntien tehtäviksi. Kuntakokeilun asiakkaita ovat mm. kaikki vieraskieliset ja maahanmuuttajat iästä ja työttömyyhteensä liittyvästä etuudesta riippumatta.

Keski-Suomen ELY-keskuksen maahanmuuttoasiantuntija Marja Riikonen pyysi 26.8.2021 lähetetyllä sähköpostilla Keski-Suomen alueen kuntia tarkistamaan ja vahvistamaan kuntapaikkojen määrää oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille ja/tai kiintiöpakolaisille vuonna 2022 perjantaihin 29.10.2021 mennessä. Kuntien ja ELY-keskuksen välisissä sopimuksissa todetaan, että sopimus on jatkuva, mutta kuntapaikkamäärä tarkistetaan vuosittain huomioon ottaen kuntien vastaanottoresurssit. Kaupunginhallitus käsitteli asiaa kokouksessaan 6.9.2021 § 294 todeten, että tässä vaiheessa kaupungilla ei ole vastaanottoresursseja.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö 26 ja 27 §

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää

1. Perustaa maahanmuuttajatyöryhmän, jonka tehtäväksi annetaan päivittää Jämsän kaupungin maahanmuuttajien kotouttamisohjelma kevään 2022 aikana;
2. Nimeää työryhmään tulosaluejohtaja Heikki Oksasen (puheenjohtaja), johtava sosiaalityöntekijä Kaisa Ahosen, sosiaalityöntekijä Mirka Matilaisen (sihteeri, Jämsän kaupungin maahanmuuttoyhdyshenkilö) sekä lautakunnan edustajan;
3. Pyytää Jämsän Terveys Oy:tä nimeämään edustajansa työryhmään;
4. Pyytää sivistystoimea nimeämään edustajansa työryhmään;
5. Pyytää Jämsän kaupungin työllistämisyksikköä/työllisyyden kuntakokeilua nimeämään edustajansa työryhmään;
6. Pyytää keskeisiä yhteistyötahoja Kansaneläkelaitosta, Jämsän seurakuntaa, Sisä-Suomen poliisilaitosta ja Jämsänmäki Oy:tä nimeämään edustajansa työryhmään;
7. Toteaa, että työryhmä voi kutsua kokouksiinsa tarpeen mukaan asiantuntijoita sekä muiden yhteistyötahojen ja toimialojen edustajia.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan edustajaksi työryhmään nimettiin Tuula Peltonen.